

**Miljøkonsekvensrapport til
ansøgning om miljøgodkendelse af
svineproduktionen
på
Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing**

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens adresse:	Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing
Matr.nr.:	1a Skovsbo Hgd., Fuglsbølle
CVR nr.:	34 60 38 20
CHR nr.:	104373
Ansøger og ejer:	Tjørntved A/S, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing
Kontaktperson:	Henrik Oldenbjerg, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing Mobil: 40 11 34 72 Mail: henrik@oldenbjerg.com
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning Mobil: 31 34 07 17, Mail: mjb@maxjakobsen.eu
IT-skema nr.:	237.287_Version 4
Miljøkonsekvensrapport:	Version 4

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	4
1 Ikke teknisk resumé	4
2 Beskrivelse af projektet	6
2.1 Godkendelsespligt	6
2.2 Det ansøgte projekt	7
2.2.1 Tidligere godkendelser	7
2.2.2 Nudrift og 8-års drift	8
2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig	8
2.2.4 Biaktiviteter	8
2.2.5 Husdyrbrugets ophør	8
3 Beskrivelse af alternativer	8
4 Beskrivelse af ressourceforbrug	10
4.1.1 Energiforbrug	10
4.1.2 Vandforbrug	10
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	11
5.1 Lokalisering	11
5.1.1 Faste afstandskrav	12
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet	13
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	13
5.3.1 Lugt	13
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	16
5.3.3 Lys	17
5.3.4 Fluer og skadedyr	17
5.3.5 Støv	18
5.3.6 Transport	18
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier	20
5.4.1 Spildevand	20
5.4.2 Husdyrgødning	20
5.4.3 Affald og kemikalier	21
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning	21
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	21
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	22
5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder	23
5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder	23
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	24
5.5.6 Kategori 3-naturområder	24
5.5.7 Øvrige naturområder	26
5.5.8 Samlet konklusion naturområder	26
6 BAT-redegørelse	27
6.1 BAT i relation til Management	27
6.2 BAT i relation til ammoniak	27
6.3 BAT i relation til foder	28
6.4 BAT i relation til energi og vand	28
6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger	28
6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger	29
6.4.3 BAT på opbevaring af husdyrgødning	29
6.5 Særregler for IE-husdyrbrug	30
6.5.1 Miljøledelse	30
6.5.2 Oplæring af medarbejdere	30
6.5.3 Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget	30
6.5.4 Beredskabsplan	31

6.5.5	Fodringskrav	31
6.5.6	Optimering af produktionsprocesser	32
7	Husdyrbrugets indvirkning på klimaet og sårbarhed overfor klimaændringer	32
7.1	Indvirkning på klimaet	32
7.2	Sårbarhed overfor klimaændringer	32
8	Uheld og risici	33
8.1	Driftsforstyrrelser og uheld	33
9	Egenkontrol.....	33
10	samlet vurdering	34
11	Kilder	36
12	Metode	36
Bilag 1	– Oversigt over anlægget.....	38
Bilag 2	– Plantegning med produktionsarealer	40
Bilag 3	– Redegørelse til oml-beregning	41
Bilag 4	– Redegørelse for meget ændrede ventilationsforhold	48

INDLEDNING

Denne miljøkonsekvensrapport redegør for husdyrproduktionen på Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i forbindelse med ansøgning om en ny miljøgodkendelse på ejendommen.

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den ansøgte produktion samt de forhold, der gør sig gældende ved den eksisterende produktion. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27. november 2021).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- BAT-redegørelse
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1 – oversigt over anlægget
- Bilag 2 – plantegning over produktionsarealer
- Bilag 3 – redegørelse til OML-beregning
- Bilag 4 – redegørelse for meget ændrede ventilationsforhold

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Beskrivelse af det ansøgte projekt, placering og udformning

Der er en eksisterende svineproduktion bestående af smågrise og slagtesvin på Skovsbovej 14, der er placeret ved Snaremosse på Langeland.

Der søges om at få en ny miljøgodkendelse til et eksisterende produktionsareal til svineproduktion på 3.567 m². Der foretages ingen ændringer i svinestaldene og størrelsen på produktionsarealerne i de respektive stalde er uændret i forhold til nudriften. Stalden, der hidtil kun har været anvendt til smågrise, ønskes anvendt til flexgruppen "smågrise og slagtesvin". Denne stald har et produktionsareal på 737 m². Staldene, der hidtil har været anvendt til slagtesvin, ønskes anvendt til flexgruppen "smågrise og slagtesvin". Disse stalde har et produktionsareal på sammenlagt 2.830 m².

Der er en stald til heste på ca. 100 m², der er opført på siden af et eksisterende maskinhus. Hestestalden har et produktionsareal på 50 m². Hestestalden er ikke tidligere blevet miljøgodkendt. Derfor betragtes hestestalden som en nyetablering. Hestene er udegående det meste af året. Der opføres ingen nye svinestalde og der er således tale om en fortsættelse af svineproduktionen i eksisterende stalde.

Der opføres en møddingsplads til mæg fra hestene.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 2 er der en plantegning over staldene.

Lugt

Afkastene i den nyeste stald sidder alle over kip. Mens to tredjedele af afkastene i den ældste stald sidder over kip. Dermed sker der en bedre fortynding af lugtemissionen fra stalden, da ventilationsluften kommer fri af bygningens turbulens. Lugtafsætningen i lokalområdet reduceres derfor væsentligt.

Lugtgenafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende. Der sker ingen væsentlige ændringer i transportforholdene i forhold til nudriften.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 2,1 km vest for ejendommen. Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den planlagte ændring af husdyrproduktionen vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Klimapåvirkninger og sårbarhed herfor

Det vurderes ikke at projektet vil have en væsentlig påvirkning på klimaet. Landbrugets udledning af drivhusgasser bliver håndteret nationalt og det konkrete husdyrbrug vil ikke i sig selv have en negativ effekt på de globale klimaændringer.

Det vurderes ikke, at det konkrete projekt er sårbart overfor de klimaændringer, der forventes at være i projektets levetid, som forventes at være ca. 30 år. Driftsbygningerne ligger ikke sårbart i forhold til de forventelige klimaændringer.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT.

Der er desuden anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg med det samme produktionsareal i de eksisterende stalde. En alternativ løsning kunne dog være ikke at ansøge om en ny miljøgodkendelse. Hvis der ikke søges om en ny miljøgodkendelse, vil ansøger ikke have fordel af at kunne bruge den nye lovgivning, der kom i 2017, hvor det er produktionsarealer i stedet for antal dyr med et bestemt vægtinterval, der gives miljøgodkendelse. Det vil i så fald betyde, at ansøger ikke får fordel af den fleksibilitet, det giver, og det vil dermed forhindre ansøger i at effektivisere og forbedre produktionsforholdene på ejendommen. Derfor er der ikke noget alternativ til det ansøgte, hvis produktionen ønskes moderniseret på ejendommen.

0-alternativ (referencescenario)

Beskrivelsen af et referencescenario og den sandsynlige udvikling heraf, hvis projektet ikke gennemføres, er det grundlag, hvorpå væsentligheden af projektets indvirkninger på miljøet vurderes. Hermed etableres en baseline for vurderingen af projektet. Baseline er en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg som består af de komponenter, der er beskrevet i IT-ansøgningsskema nr. 237.287 i afsnittet "nudriften".

I kapitel 5 er væsentligheden af projektets indvirkninger på omgivelserne vurderet i forhold til baseline.

Hvis det ansøgte projekt gennemføres, vil der kunne produceres flere smågrise og slagtesvin med en mindre miljøbelastning pr. stk. Det skyldes, at det er muligt at producere flere svin i de eksisterende stalde under de rammer, der allerede eksisterer. Miljøstatus i forhold til støj, støv, lys, landskab og transport vil være uændret i forhold til baseline. Miljøstatus i forhold til lugt og ammoniak vil være en forøgelse af disse emissioner, men det er vurderet i kapitel 5 (afsnit 5.3.1 og 5.5), at ændringerne i forhold til baseline ikke er væsentlige.

Det vil være muligt at opnå effektiviseringer, der betyder, at der vil være tale om en reduceret miljøbelastning pr. produceret smågris/slagtesvin, hvis det ansøgte gennemføres. Disse effektiviseringer kan bestå af en bedre sammensætning af antal smågrise og slagtesvin eller et ændret vægtinterval alt efter, hvad der efterspørges på slagteriet.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Der er tale om en eksisterende produktion, der ønskes miljøgodkendt med en fleksibel miljøgodkendelse efter de nye regler, der trådte i kraft 1. august 2017. Der er et eksisterende staldanlæg med plads til >2.000 slagtesvin på stald ad gangen. Det konkrete projekt er derfor omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Ansøgningsskema (nr. 237.287) med beregninger er indsendt til Langeland Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

Selvstændigt produktionsanlæg

Ansøger har husdyrbrug på andre ejendomme, men der er ingen driftsmæssige forhold, der betyder, anlægget på Skovsbovej 14 skal vurderes sammen med andre anlæg på andre ejendomme.

Det altovervejende udgangspunkt er, at hver enkelt landbrugsejendom har sin egen selvstændige godkendelse/tilladelse. Husdyrbruget på ejendommen på Skovsbovej 14 er en selvstændig produktionsenhed, der drives uafhængigt af øvrige husdyrproduktioner. Husdyrbruget på Skovsbovej 14 er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Det er derfor i henhold til § 16c i husdyrbrugloven kun ejendommen på Skovsbovej 14, der er omfattet af den konkrete miljøansøgning.

Husdyrbruget på Skovsbovej 14 drives uafhængigt af andre produktionsenheder og kan frasælges som en selvstændig produktionsenhed. I henhold til Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis skal der være meget tungtvejende grunde før et husdyrbrug på en ejendom skal godkendes samlet med et husdyrbrug på en anden ejendom.

Det følger af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at anvendelse af reglerne om samlet godkendelse forudsætter et sådant teknisk fællesskab omkring driften, at det reelt ikke er muligt at beregne og vurdere miljøpåvirkningerne for hvert husdyrbrug for sig, og at dette typisk vil kræve, at det teknisk ikke er muligt at drive husdyrproduktionerne uafhængigt af hinanden (jf. NMK 18/04781).

2.2 Det ansøgte projekt

Der er en eksisterende svineproduktion bestående af smågrise og slagtesvin på Skovsbovej 14, der er placeret ved Snaremose på Langeland.

Der søges om at få en ny miljøgodkendelse til et eksisterende produktionsareal til svineproduktion på 3.567 m². Der foretages ingen ændringer i svinestaldene og størrelsen på produktionsarealerne i de respektive stalde er uændret i forhold til nudriften. Stalden, der hidtil kun har været anvendt til smågrise, ønskes anvendt til flexgruppen "smågrise og slagtesvin". Denne stald har et produktionsareal på 737 m². Staldene, der hidtil har været anvendt til slagtesvin, ønskes anvendt til flexgruppen "smågrise og slagtesvin". Disse stalde har et produktionsareal på sammenlagt 2.830 m².

Der er en stald til heste på ca. 100 m², der er opført på siden af et eksisterende maskinhus. Hestestalden har et produktionsareal på 50 m². Hestestalden er ikke tidligere blevet miljøgodkendt. Derfor betragtes hestestalden som en nyetablering. Hestene er udegående det meste af året. Der opføres ingen nye svinestalde og der er således tale om en fortsættelse af svineproduktionen i eksisterende stalde.

Der opføres en møddingsplads til møg fra hestene. Møddingspladsen er på 21 m² (Længde: 7 meter; Bredde: 3 meter). Møddingspladsen placeres ved vaskepladsen ved maskinhusets sydvendte gavl.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 2 er der en plantegning over staldene.

2.2.1 Tidligere godkendelser

Der er tidligere den 23. april 2009 givet miljøgodkendelse til et husdyrhold på 13.330 smågrise og 12.930 slagtesvin.

2.2.2 Nudrift og 8-års drift

Inden for de seneste år er der ikke foretaget ændringer af husdyrbruget, der har medført ændringer i produktionsarealet. Derfor er produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften de samme.

2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig

Der opføres ikke nye bygninger på ejendommen, og der skal dermed ikke foretages en vurdering af om nye bygninger er erhvervsmæssig nødvendige for det konkrete husdyrbrug.

2.2.4 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

2.2.5 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.
- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en fortsættelse af den nuværende svineproduktion i eksisterende stalde. Hestestalden er placeret op ad et eksisterende maskinhus og er helt skjult af ejendommens hestefolde og bevoksninger. Derfor er det ikke vurderet, om hestestalden kan placeres andre steder, da der dels er tale om en mindre bygning og dels tale om en bygning, der er helt skjult. Møddingspladsen er placeret ved vaskepladsen ved maskinhusets sydvendte gavl. Møddingspladsen er dermed heller ikke synlig i lokalområdet.

En alternativ løsning kunne dog være ikke at ansøge om en ny miljøgodkendelse. Hvis der ikke søges om en ny miljøgodkendelse, vil ansøger ikke have fordel af at kunne bruge den nye lovgivning, der kom i 2017, hvor det er produktionsarealer i stedet for antal dyr med et bestemt vægtinterval, der gives miljøgodkendelse. Det vil i så fald betyde, at ansøger ikke får fordel af den fleksibilitet, det giver og det vil dermed forhindre ansøger i at effektivisere og forbedre produktionsforholdene på ejendommen. Derfor er der ikke noget alternativ til det ansøgte, hvis produktionen ønskes moderniseret på ejendommen.

0-alternativ (referencescenario)

Beskrivelsen af et referencescenario og den sandsynlige udvikling heraf, hvis projektet ikke gennemføres, er det grundlag, hvorpå væsentligheden af projektets indvirkninger på miljøet vurderes. Hermed etableres en baseline for vurderingen af projektet.

Baseline er en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg som består af de komponenter, der er beskrevet i IT-ansøgningskema nr. 237.287 i afsnittet, der beskriver nudriften.

Baseline er skitseret nedenfor:

Stalde

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Nr. 1. Kildehøjde: 6 m Ventilation: **Mekanisk ventilation** Størrelse: 1940 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ + Opret et produktionsareal +

☐ Kopier til drifter (#562733) Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsa...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Oprettet	Udgør: 737 m ² ▼
☐ Kopier til drifter (#562732) Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsa...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Oprettet	Udgør: 737 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør			76.0 % 1474 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Nr. 2. Kildehøjde: 6 m Ventilation: **Mekanisk ventilation** Størrelse: 3132 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ + Opret et produktionsareal +

☐ Kopier til drifter (#562734) Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsa...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Oprettet	Udgør: 2093 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør			66.8 % 2093 m²

Gødningsoptbevaringsanlæg:

Lager benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

G1. Gyllebeholder (3.000 kbm) Gødningstype: **Flydende** BAT-forudsætning: **Eksisterende gødningsoptbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse** Overfladeareal: 806 m² ▼

Oversigt over miljøteknologi ? ⓘ + Opret en miljøteknologi +

Lager benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

G2. Gyllebeholder (5.000 kbm) Gødningstype: **Flydende** BAT-forudsætning: **Eksisterende gødningsoptbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse** Overfladeareal: 786 m² ▼

Oversigt over miljøteknologi ? ⓘ

Miljøteknologi	NH ₃ effekt: 50,0 % ▼
----------------	----------------------------------

I kapitel 5 er væsentligheden af projektets indvirkninger på omgivelserne vurderet i forhold til baseline. Nedenfor er de relevante aspekter i forhold til baseline beskrevet.

En ny miljøgodkendelse betyder, at lugt- og ammoniakemissioner vil forøges med hhv. ca. 6 % og ca. 12 %. Årsagen til at der sker en forøgelse i emissionerne, skyldes ikke en forøget

miljøbelastning pr. produceret stk. smågris/slagtesvin men det forhold, at der ønskes en fleksibel produktionstilladelse, hvor det vil være muligt kun at producere slagtesvin, hvis omstændighederne kræver det. Slagtesvin har større emissioner end smågrise.

Hvis det ansøgte projekt gennemføres, vil der kunne produceres flere smågrise og/eller slagtesvin med en mindre miljøbelastning pr. stk. Det skyldes, at det er muligt at producere flere svin i de eksisterende stalde under de rammer, der allerede eksisterer.

Hvis det ansøgte projekt ikke gennemføres, vil der være uændrede emissioner og uændrede miljøpåvirkninger.

Miljøstatus i forhold til støj, støv, lys, landskab og transport vil være uændret i forhold til baseline.

Miljøstatus i forhold til lugt og ammoniak vil være en forøgelse af disse emissioner, men det er vurderet i kapitel 5 (afsnit 5.3.1 og 5.5), at ændringerne i forhold til baseline ikke er væsentlige.

Det vil være muligt at opnå effektiviseringer, der betyder, at der vil være tale om en reduceret miljøbelastning pr. produceret smågris/slagtesvin, hvis det ansøgte gennemføres. Disse effektiviseringer kan bestå af en bedre sammensætning af antal smågrise og slagtesvin eller et ændret vægtinterval alt efter, hvad der efterspørges på slagteriet på et hvert givent tidspunkt.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går primært til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg, opvarmning og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	253.000 kWh	253.000 kWh

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	9.000 m ³	9.000 m ³
Vand til vask af stalde	650 m ³	650 m ³
Vandforbrug i alt	9.650 m³	9.650 m³

Der anvendes vand fra offentligt vandværk.

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på vandbesparende foranstaltninger.

5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

5.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 135 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Snaremoesevej 24).

Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Fuglsbøllevejen 46, der ligger ved Fuglsbølle ca. 1 km nordvest for driftsbygningerne.

Nærmeste byzone/sommerhusområde ligger ved Spodsbjerg ca. 3,8 km nordøst for driftsbygningerne.

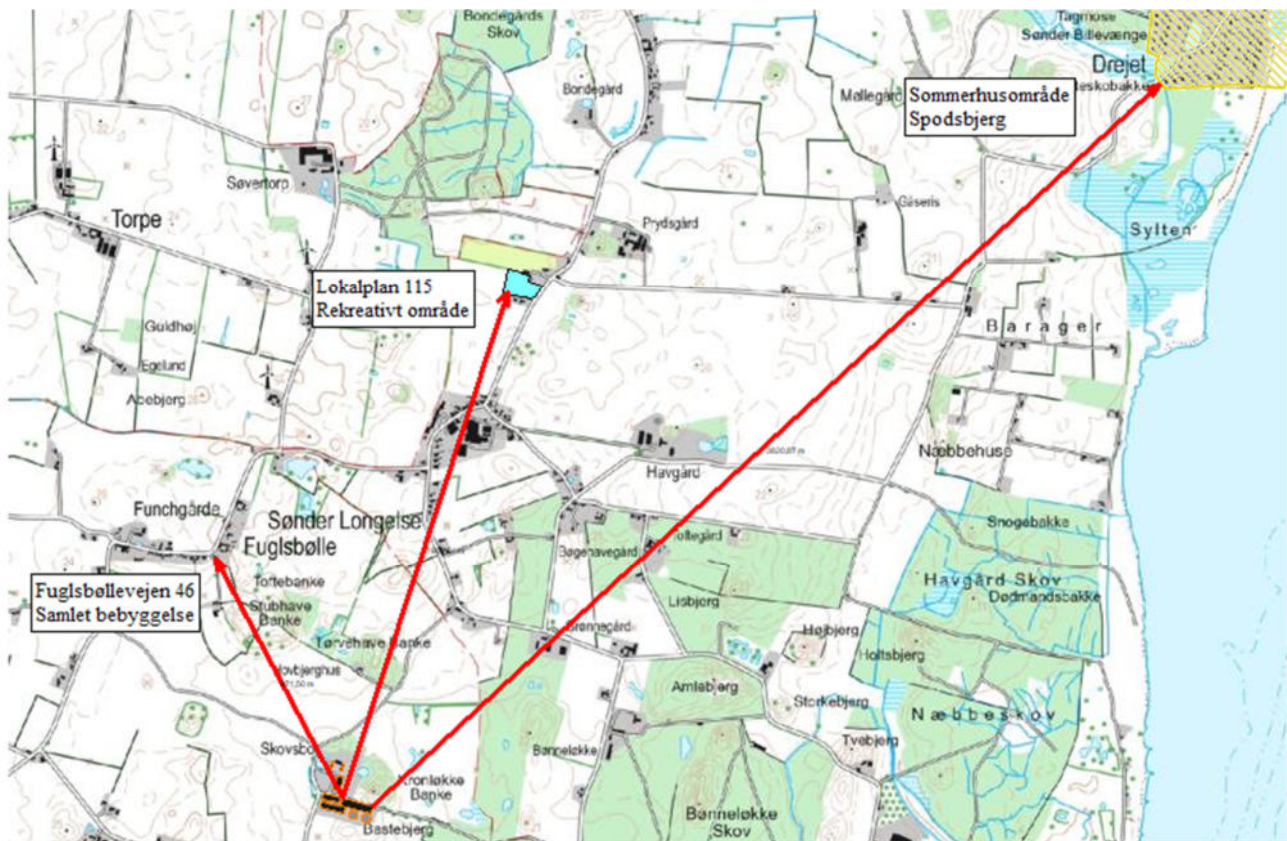
Det nærmeste område i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende ligger ca. 1,9 km nord for driftsbygningerne (lokalplan nr. 115 ved Longelse Beboerhus).

Afstandene er målt fra de nærmeste stalde- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg.

Nedenstående figur 1a og 1b viser et kort med placering af nabobeboelser, byzone, samlet bebyggelse og det lokalplanlagte område.

Figur 1a. Beliggenhed i forhold til nabobeboelser.

Figur 1b. Beliggenhed i forhold til nærmeste byzoneområde, samlet bebyggelse og lokalplanlagte område.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt (Snaremoesevej 24)	135 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse* (Fuglsbøllevæjen 46)	970 meter	50 meter
Nærmeste lokalplanlagte område (rekreative formål) (ved Longelse Beboerhus)	1,9 km	50 meter
Nærmeste byzone/sommerhusområde (Spodsbjerg)	3,8 km	50 meter

* En bolig ligger i samlet bebyggelse, når der indenfor en afstand af 200 meter fra boligen ligger mindst 7 andre boliger. Ingen af boligerne må været ejet af ansøger eller være med landbrugspligt.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Der opføres ikke nye driftsbygninger til svineproduktionen og den ansøgte hestestald er en mindre bygning med et bruttoareal på ca. 100 m² og en maksimal kiphøjde på 3 meter. Hestestalden er placeret op ad et maskinhus og helt skjult af ejendommens hestefolde og bevoksning. Møddingspladsen er placeret ved vaskepladsen ved maskinhusets sydvendte gavl. Møddingspladsen er dermed heller ikke synlig i lokalområdet. Der er derfor ikke vurderet yderligere på lokalisering og landskab.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning af gødning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og fra udbringning af husdyrgødning primært reguleres ved generelle regler om bl.a. flydelag/overdækning af gyllebeholdere samt regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra produktionsarealets størrelse i m² og de fastsatte emissionsfaktorer for dyretypen og staldsystemet med fradrag for effekten af eventuelle lugtreducerende tiltag. Lugtbelastningen i omgivelserne angives ved modelberegnete geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal således være længere end de beregnede geneafstande, for at genekriterierne kan overholdes, og lugt fra staldanlægget vurderes til ikke at medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Beregningen af geneafstandene foretages både efter FMK-modellen og Miljøstyrelsens lugtmodel (NY). Geneafstanden fastsættes på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to modeller. FMK-modellen er en simpel statistisk beregning uden korrektion for faktuelle ventilationsforhold, vindforhold m.m. NY model tager udgangspunkt i standard stalde, normal ventilation og standardomgivelser, og der korrigeres for vindretning samt eventuel lugt fra andre husdyrbrug. De beregnede lugtgeneafstande reduceres således, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstandene, hvis der ligger andre større husdyrbrug tæt på beboelserne, dvs. der indregnes kumulation.

Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier. Genekriterierne er fastlagt for følgende kategorier af boliger: enkeltboliger, boliger i samlet bebyggelse/lokalplanlagt boligområde m.v. og nuværende eller fremtidigt byzone/sommerhusområde.

Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren for det ansøgte anlæg, er ikke omfattet af krav til lugtbelastning og indgår derfor ikke ved opgørelsen af enkeltbolig og bolig i samlet bebyggelse.

I tabel 4a nedenfor er resultatet vist af lugtberegningerne i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1.

Hestene er udegående det meste af året og i mindst 5 mdr. i perioden 1. april til 30. september. Der skal derfor ikke indregnes lugtemission fra hestestalden.

Tabel 4a. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Snaremoosevej 24	0	NY	366,9	293,5	199	Nej	▼
 Fuglsbøllevejen 46	0	NY	716,4	716,4	1005,7	Ja	▼
 Lokalplan 115	0	NY	716,4	716,4	1925,4	Ja	▼
 Spodsbjerg By, Longelse	0	NY	924,4	924,4	3897	Ja	▼

Lugtberegninger i IT-ansøgningsskemaet viser, at lugtgeneafstandskravene ikke overholdes til fritliggende bolig. Lugtgeneafstandene til samlet bebyggelse og byzone overholdes.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, at ansøger har mulighed for at lade ansøgningssystemets standardiserede spredningsmodel erstatte af en konkret spredningsberegning med OML-modellen (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodel).

Udgangspunktet er, at det kun er ansøgningssystemets beregninger efter den "Ny model", der direkte kan erstattes af en konkret OML-beregning. Ved meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis kan en beregning efter FMK-modellen, erstattes af en konkret OML-beregning.

I det konkrete tilfælde for Skovsbovej 14 er lugtgeneafstanden hverken overholdt for FMK-modellen eller ny model, hvorfor der skal være meget afvigende ventilationsforhold, for at beregninger med OML-modellen kan anvendes.

I tabel 4a ovenfor fremgår lugtgeneafstanden beregnet med FMK ikke, da det umiddelbart er ny model, der har den længste beregnede lugtgeneafstand. I tabel 4b nedenfor er lugtgeneafstanden vist med FMK-modellen.

Tabel 4b. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk), hvor lugtgeneafstanden med FMK-modellen fremgår.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Snaremostvej 24	0	NY	366,9	293,5	199	Nej
Staldnavn:		NY (ansøgt)	208,6	166,9	193	Ja
Nr. 2.		NY (nudrift)	208,6	166,9	-	-
		FMK (ansøgt)	171,2	171,2	193	Ja
		FMK (nudrift)	171,2	171,2	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	366,9	293,5	199	Nej
Nr. 1.		NY (nudrift)	335,1	268,1	-	-
		FMK (ansøgt)	223,5	223,5	199	Nej
		FMK (nudrift)	220,1	220,1	-	-

Det er valgt at foretage konkrete OML-beregninger med følgende tiltag, hvilket betyder at ventilationsforholdene er meget ændrede:

- Normalt vil afkastene være placeret symmetrisk i forhold til sektionernes placering i stalden, hvilket ville betyde, at afkastene ved en normal ventilation ville sidde placeret et stykke fra kip længere nede på tagfladen. Dermed ville afkastene ved normale ventilationsforhold sidde under kip. Afkastene i den ansøgte stald er flyttet tættere på kip.
- I staldene på Skovsbovej 14 er afkastene placeret ved kip og alle afkastene sidder mindst over kip.

De nævnte forhold ovenfor giver en væsentlig reduceret lugtafsætning i lokalområdet. De beregnede lugtgeneafstande overholdes med en stor margin, og der er tale om meget ændret ventilation i forhold til en "normal ventilation". De beregnede lugtgeneafstande er væsentligt kortere med den konkrete OML-beregning i forhold til de lugtgeneafstande, der er beregnet med FMK-modellen.

Placering af afkast, lugtcentrum, beregningsforudsætninger m.v. fremgår af bilag 4 med redegørelse af OML-beregningerne.

Formålet med at erstatte standard lugtberegningerne efter FMK-modellen med en konkret OML-beregning er at give et mere retvisende billede af de faktiske lugtspredningsforhold i det konkrete projekt. Det vil blandt andet sige, at væsentlige virkemidler samt vind- og terrænforhold inddrages i lugtberegningen, og at den konkrete virkning heraf kan beregnes.

OML-beregningerne i bilag 3 viser at lugtgenekriterierne er overholdt med de konkrete væsentlige ændringer af ventilationssystemet.

I tabel 4c nedenfor fremgår den beregnede lugtafsætning med OML.

Tabel 4c. Lugtgeneberegninger beregnet med OML. Den vægtede gennemsnitsafstand er målt fra det vægtede lugtcentrum af staldanlægget.

Områdetype	Vægtet gennemsnitsafstand	Lugtafsætning	Lugtgenekriterie (maksimal tilladt lugtafsætning)	Lugtgenekriterie overholdt
Enkelt bolig (Snaremostvej 24)	195 m	10 OU	15 OU	Ja

Lugtgeneafstandene til samlet bebyggelse og byzone er ikke beregnet, da afstanden hertil er meget store og lugtgeneafstandene hertil er overholdt med en meget stor margin.

På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige lugtgener.

I bilag 4 er det vurderet, at der er tale om meget ændrede ventilationsforhold, så FMK-modellen kan erstattes af en konkret OML-beregning med de faktuelle ventilationsforhold.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjklider

Støjklider fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende klider:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m.) og ventilationsanlæg.
- Korntørringsanlæg
- Påfyldning af gyllebeholder (periodevis støjkilde ved udbringning af husdyrgødning)
- Ind- og udlevering af grise.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise, der kan påbegyndes før kl. 07.00. Det forventes at ca. 80 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00. Ventilationsanlægget er tændt i døgndrift.

Der kan også være afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, der i et begrænset antal dage om året kan forekomme på alle tider af døgnet.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der er installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

Der er indendørs foderblanding i foderladen (jf. bilag 1), hvor korn læsses af i planlager med kornvogn i forbindelse med høst. Der er dermed ingen foderindblæsning. Der sidder korntørringsanlæg, der er placeret indendørs. Afstanden til de nærmeste nabobeboelser fra foderladen, er relativ stor og der er en staldbygning og støjvold imellem foderlade og nærmeste nabobeboelse.

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Det forventes ikke, at transporter vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen i behørig afstand til nabobeboelser. Der gøres i den sammenhæng opmærksom på, at der er flere til og frakørselsveje og transportbelastningen dermed er begrænset ved de enkelte overkørsler til offentlig vej. Desuden udbringes størstedelen af husdyrgødningen uden denne kommer ud på offentlig vej, da der er interne transportveje og relativt mange udbringningsarealer tæt ved staldene.

Det vurderes at alle generelle krav vedrørende støj fra produktionsanlægget vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

Der er ikke foretaget vejledende støjberegninger, da den væsentligste støjende aktivitet (foderindblæsning) foregår i dagtimerne i stor afstand til nærmeste nabobeboelse.

Driftstiden for påfyldning af gyllevogn er ca. 2-4 minutter pr. halve time i tidsrummet 06.00-22.00 og kun i korte perioder af få dages varighed i foråret og efteråret. På bilag 1 fremgår placering af påfyldningssted af gyllevogn. Gyllebeholderne omrøres en af gangen i forbindelse med udbringning. Det er en traktordreven omrører, der kører ca. 30-60 minutter af gangen i perioden, hvor gylleudbringningen foregår. Det er ganske få dage om året gylleudbringningen foregår. Men i den periode vil der i ca. 20 % af tiden, omrøres gylle i en gyllebeholder.

Der er en 8 meter høj skråning umiddelbart syd for gyllebeholderne. Denne skråning er på siderne beplantet med snebær og et hegn med træer på toppen. Skråningen med beplantning virker som en støjvold mod nabobeboelserne mod syd. Der vurderes dermed ikke at være væsentlige støjgener fra omrøring af gyllebeholder eller påfyldning af gyllevogn.

Bygningsparcellen på Skovsbovej 14 ligger hensigtsmæssigt i forhold til de nærmeste nabobeboelser, og det forventes, at de støjende aktiviteter, der er på ejendommens bygningsparcel, ikke vil give væsentlige støjgener for de nærmeste nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for omboende.

Rystelser fra stationære maskiner og fra køretøjer

Der er ingen stationære støjkilder, der giver rystelser. Rystelser kan muligvis opleves fra tunge transporter.

Lastbiler, der holder ved ejendommen i forbindelse med af- og pålæsning, slukker motoren med det samme for at spare på brændstoffet og for at mindske emissionerne. Der er et begrænset antal transporter fra ejendommen med husdyrgødning, da hovedparten af disse transporter foregår via interne markveje til og fra marker omkring driftsbygningerne.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er rystelser fra det konkrete husdyrbrug, der giver væsentlige gener for omgivelserne.

5.3.3 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 20.00.

Der sidder orienteringslys ved udleveringsrampen til den nye stald. Lyset er kun tændt efter behov og der er ikke direkte indsigt til lyskilden fra de nærmeste nabobeboelser, da der er afskærmende beplantning. Placering af lyskilder fremgår af bilag 1.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for omboende.

5.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Al håndtering af mulige støvkilder foregår indendørs. Staldanlægget, hvor støvende aktiviteter kan forekomme, ligger i god afstand til de nærmeste nabobeboelser. Desuden er der bygninger og/eller levende hegn imellem støvende aktiviteter og nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omboende.

5.3.6 Transport

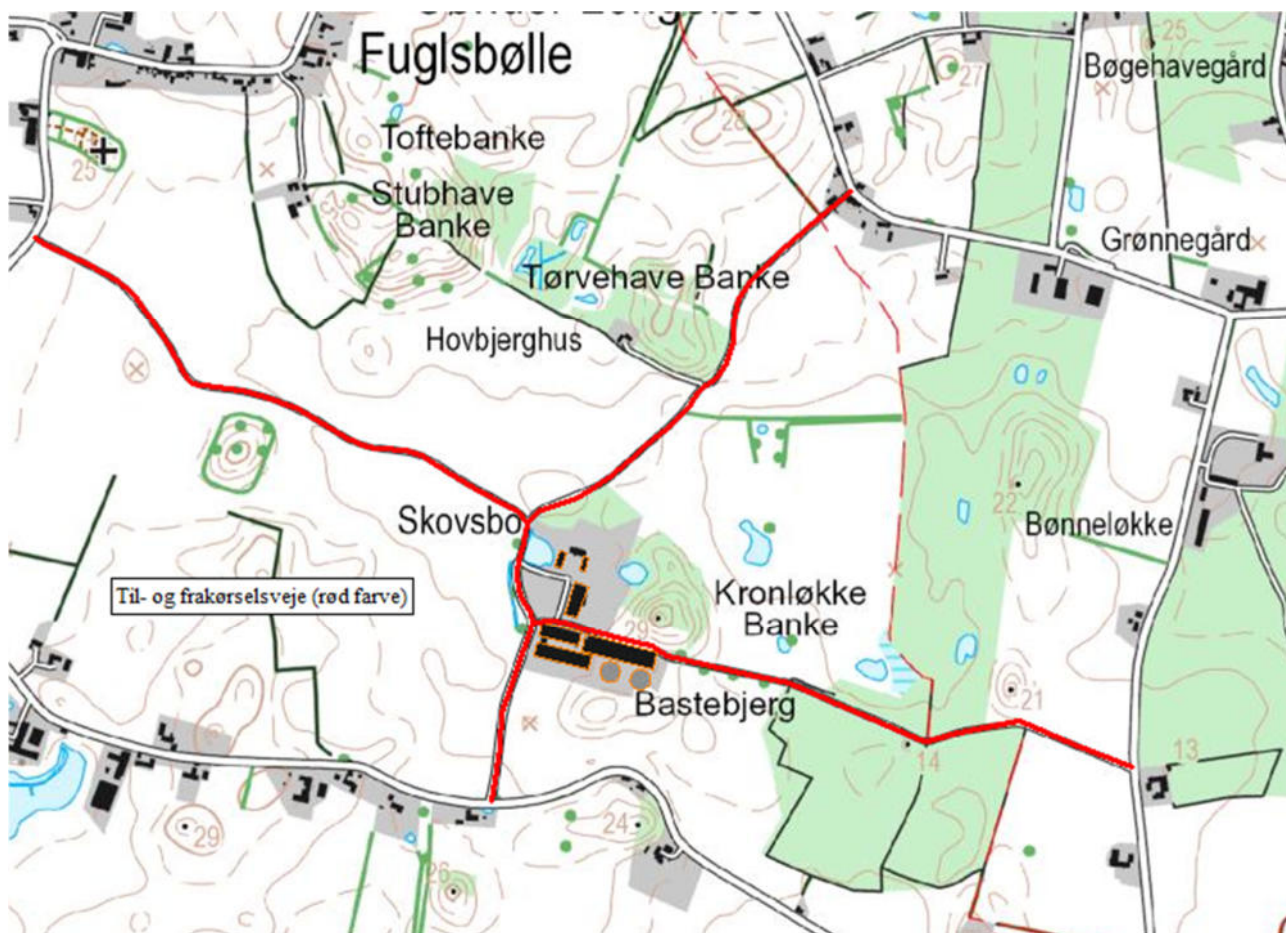
Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker primært via Skovsbovej. Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Det forventes, at ca. 80 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00. Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af grise	52	52	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af slagtesvin	70	70	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af døde dyr	52	52	Alle dage	07.00-18.00
Levering af korn ved høst	104	104	Alle dage Sæsonbestemt ved høst	07.00-18.00 07.00-14.00
Gylleudbringning	150*	150*	Alle dage Sæsonbestemt	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	26	26	Hverdage	06.00-18.00
I alt (gns.)	454	454		

* Transporter til udbringning af husdyrgødning er lavt, da mest muligt udbringes på markerne omkring ejendommen. Hovedparten af alle transporter ved gylleudbringning foregår på egne interne veje.

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

Der er flere adgangsveje til ejendommen og det er muligt at udbringe størstedelen af husdyrgødningen via egne interne transportveje. Derfor er antallet af transporter via det offentlige vejnet meget lavt. Generelt er der tale om relativt få transporter til og fra husdyrbruget, da dette er placeret centralt i forhold til omdriftarealerne, som ansøger driver.

Der er tale om en fortsættelse af et eksisterende husdyrbrug, og der sker derfor ingen væsentlige ændringer i transportforholdene. En stor del af husdyrgødningen kan udbringes direkte fra gyllebeholderne på ejendommen til de omkringliggende marker, og der er derfor et relativt lavt antal transporter med husdyrgødning.

Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage.

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold, og da der samtidig er relativt langt til de nærmeste nabobeboelser, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tabel 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	650 m ³ *	650 m ³ *	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normtalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 5.4.2).

Der er en vaskeplads på ejendommen og der bortledes ca. 140 m³ vaskevand og opsamlet overfladevand til gyllebeholder.

Al tagvand bortledes til drænbrønd. Samlet set vurderes det, at der er ca. 5.000 m³ opsamlet tagvand, der ledes til dræn (uændret i forhold til nudriften).

5.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres svinegylle på ejendommen, og der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Eksisterende gyllebeholder G1:	3.000 m ³
Eksisterende gyllebeholder G2:	5.000 m ³
Opbevaringsanlæg i alt flydende husdyrgødning:	8.000 m³

I tabel 7 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 7. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblad 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt	Dybstrøelse t/år i alt
Slagtesvin/polte	Gylle	13.000	0,541	-	7.033	
Smågrise	Gylle	13.500	0,129	-	1.742	
Gødningsproduktion i alt					8.775	0
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					310	0
Vaskevand fra vaskeplads					140	
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					8.605	0
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					6.454	0
Opbevaringskapacitet til rådighed					8.000	0
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					11,2	-

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

Hestene er udegående hele året rundt med adgang til hestestalden i vinterhalvåret. Der er en meget begrænset mængde husdyrgødning, fra hestestalden, der kan udbringes direkte på de omkringliggende marker eller placeres på den ansøgte møddingsplads.

5.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011). Døde dyr opbevares på plads med spalter ved Snaremostevej.

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares diesellole i en tank 5.900 l, der står indendørs på fast støbt bund uden afløb. Motorolie eller spildolie opbevares ligeledes indendørs på fast støbt bund uden afløb.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Substitution af farlige stoffer

Der anvendes ikke særligt skadelige eller betænkelige stoffer i husdyrproduktionen.

Der er derfor ikke redegjort yderligere for substitution af farlige stoffer.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Langeland Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelt olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering. Affaldshierarkiet er iagttaget idet, der sorteres og indsamles affald til genbrug i det omfang, det er muligt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudriften og 8-årsdriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	6.264 kg NH ₃ -N	5.401 kg NH ₃ -N	2.564 kg NH ₃ -N

I miljøgodkendelsen fra 2009 er der stillet vilkår om anvendelse af forsuringsanlæg i alle stalde med den maksimale effekt, hvilket i dag vil sige en reduktion i ammoniakemissionen på 64 %.

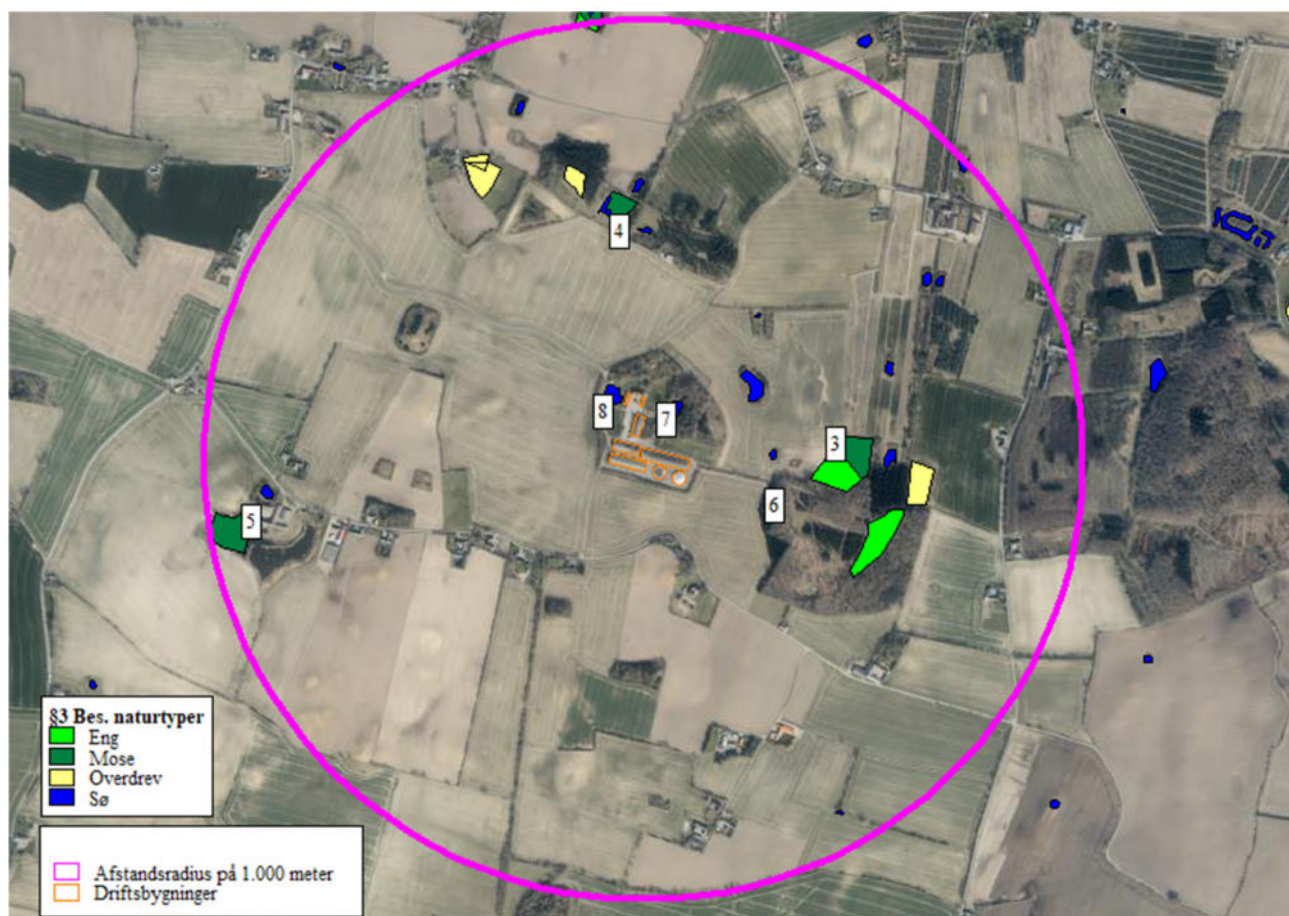
Som det fremgår af miljøgodkendelsen, er der tale om en overopfyldelse. Det var kun nødvendigt at reducere ammoniakemissionen med 15 % i nye stalde og stalde, hvor produktionen blev ændret således, at det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % skulle opfyldes. Derfor er der i nudriften indtastet en ammoniakreducerende effekt på 15 % i nye og renoverede stalde.

I miljøgodkendelsen fra 2009 blev naturområderne vurderet ud fra den fulde effekt af forsuringsanlægget. For at sikre der i den konkrete ansøgning tages udgangspunkt i den korrekte naturvurdering med den ammoniakemission, der ville have været, hvis forsuringsanlægget kørte på maksimal effekt, er der i 8-årsdriften indtastet en effekt af forsuringsanlægget på 64 % i alle stalde. Derfor er merdepositionen størst i forhold til 8-årsdriften.

Beregningen i nudriften bruges dermed til at vurdere det korrekte BAT-niveau, mens beregningen i 8-årsdriften bruges til at vurdere merdepositionen på naturområderne i lokalområdet.

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1- og 2- naturområderne er så stor, at de ikke er vist på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 8 nedenfor.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 8 naturområder, der er vist i tabel 8 med litra nr. 1-8, hvor 3-8 er vist på figur 3 ovenfor.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Overdrev Syd	Kategori 2	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,0
Vandhul 3 øst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,5	0,1	0,8
Eng øst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	1,3	0,2	2,3
Vandhul 2 øst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,9	0,2	1,5
Vandhul nordøst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	2,2	0,4	3,8
Vandhul øst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,8	0,3	3,2
Nr. 9. Vandhul - nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,3	0,8	3,6
Nr. 8. Vandhul - nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	4,5	1,0	7,5
Nr. 7. Skov - sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,7	0,3	3,0
Nr. 6. Mose - sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,4
Nr. 4. Mose - nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,6	0,1	1,0
Nr. 3. Mose - øst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	1,2	0,2	2,1
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Nr. 1. Overdrev (Natura2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1

5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Det Sydfynske Øhav".

Nærmeste del af Natura2000-området ligger ca. 2 km vest for ejendommen.

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Der er beregnet ammoniakdeposition på det nærmeste naturområde, der ligger indenfor Natura 2000-området (naturområde 1). Der er tale om et overdrev, der ligger ca. 3,2 km vest for staldanlægget. Det vurderes, at naturområdet er kategori 1-natur.

Der er ingen kategori 1 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrug i lokalområdet fordi totaldepositionen er mindre end 0,2 kg NH₃-N/ha/år og dermed under det skrappeste afskæringskriterie for kumulative effekter fra andre husdyrbrug.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev (naturområde 2) ca. 0,6 km nord for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
- samt**
- om naturområdet er påvirket fra andre kilder som markbidraget

Der ligger flere kategori 3-naturområde i lokalområdet, og der er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste af disse naturområder (naturområde 3-5).

Der er to kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Disse to naturområder ligger hhv. øst og sydøst for staldanlægget.

Der er tale om et moseområde og en potentiel ammoniakfølsom skov. Der er beregnet ammoniakdeposition på den nærmeste del af skovområdet og to punkter på moseområdet.

Moseområde (naturpunkt 3)

Der er tale om en lavere målsat mose, der vurderes at være et rigkær med en tålegrænse på 15-30 kg NH₃-N/ha/år.

Moseområdet modtager en merdeposition på 1,2 kg NH₃-N/ha/år og en totaldeposition på 2,1 kg NH₃-N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i lokalområdet er 11,2 kg NH₃-N/ha/år.

Dermed vurderes det, at mosens tålegrænse ikke er overskredet, og der dermed ikke sker en væsentlig påvirkning af det konkrete moseområde.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af det pågældende skovområde.

Potentiel ammoniakfølsom skov (naturpunkt 4)

Der er tale om et mindre skovområde, tæt ved ejendommens driftsbygninger. Det pågældende skovområde indgår ikke i kommuneplanen og er ikke udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller som et naturområde med høj naturkvalitet. Skovområdet bærer præg af plantagedrift.

Skovområdet modtager en merdeposition på 1,7 kg NH₃-N/ha/år og en totaldeposition på 3,0 kg NH₃-N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i lokalområdet er 11,2 kg NH₃-N/ha/år.

Det vurderes, at skovområdet har en lav naturværdi og en tålegrænse i den øvre ende af tålegrænseintervallet for skove som er 10-20 kg NH₃/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af det pågældende skovområde.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder skal det vurderes om der ligger øvrige naturområder, der er § 3-beskyttede naturområder i lokalområdet.

Der er fire vandhuller, der ligger tæt ved driftsbygningerne. Disse vandhuller modtager dermed en merbelastning med ammoniak på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Øst for staldene ligger der desuden et engområde, der også modtager en ammoniak på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Vandhullerne modtager ca. 2,2 til 4,5 kg NH₃-N/ha/år i merdeposition og op til ca. 7,5 kg NH₃-N/ha/år i totaldeposition. Engområdet modtager ca. 1,2 kg NH₃-N/ha/år i merdeposition og ca. 2,3 kg NH₃-N/ha/år i totaldeposition.

Generelt er vandhuller og engområder robuste overfor ammoniaktilførsel fra staldanlæg, da vandhullerne er i hydrologisk kontakt med de omkringliggende intensiv dyrkede marker og da engområder generelt har en relativ høj tålegrænse med hensyn til ammoniakdeposition. Der er ingen af naturområderne, der indgår i kommuneplanen eller som har en høj naturkvalitet. Der er tale om mindre remiser og naturområder beliggende midt på marker eller i haven til husdyrbruget.

Det vurderes således, at ammoniakafsætningen på vandhullerne og engområdet er af mindre betydning i forhold til øvrige kilder til kvælstofbidrag til vandhullerne og engområdet (baggrundsbelastning og markbidrag).

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af de konkrete vandhuller.

5.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,1 kg NH₃-N/ha/år og 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Der er to kategori 3 naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der fire vandhuller og et engområde i umiddelbar nærhed af staldanlægget, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra

husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der er redegjort for, at de naturområder, der modtager en merbelastning større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år, ikke har så høj en naturkvalitet sammenholdt med ammoniakbidrag fra andre kilder (baggrundsbelastning, markbidrag), at det vil medføre væsentlig påvirkning af naturområdet.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til Management

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Der fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

6.2 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Som nævnt i afsnit 5.5.1 blev der i 2009 stillet vilkår om forsiringsanlæg, der var en overopfyldelse.

BAT-niveauet for ammoniakemission i den konkrete ansøgning er beregnet ud fra det krav, der var i 2009 om 15 % ammoniakemission i nye stalde og renoverede stalde. Det betyder, at BAT-kravet for begge stalde er 15 %.

Forsuringsanlægget er tilkoblet alle staldafsnit, men der skal kun stilles vilkår om, at forsuringsanlægget skal reducere ammoniakemissionen med 15 % for de nævnte staldafsnit og produktionsarealer.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 6.240 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningskema 237.287.

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission på 6.240 kg NH₃-N/år.

Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier er overholdt, og der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakemissionen.

6.3 BAT i relation til foder

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der anvendes fasefodring, hvor foderblandingerne optimeres, så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov alt efter, om der er tale om smågrise eller slagtesvin. Der er således et stort fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Foderet tilsættes fytase der betyder, at en større andel af P i foderet gøres tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet og anvende fasefodring.

6.4 BAT i relation til energi og vand

6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejdsgange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes lavenergipærer overalt, hvor dette er muligt. Der anvendes spændingssænkning på lyset. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i staldene er undertryksventilation med strømbesparende motorer.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet efter hvert hold grise. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent således, at der ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant over året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkekar/drikkenipler. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand.

Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask.

Ifølge BREF-dokumentet, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkekar/drikkenipler).

Der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i vandforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge BREF-dokumentet, er det BAT at aflæse vandforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse vandforbruget en gang årligt.

6.4.3 BAT på opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.

Den ene gylletank er overdækket og den anden er uden fast overdækning. Gyllebeholderen uden fast overdækning flydelag eller forsuret gylle for at minimere ammoniak emissionen. Hvis der er flydelag kontrolleres det månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.

Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag indenfor den lovpligtige periode.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

6.5 Særregler for IE-husdyrbrug

Når husdyrbruget overskrider grænsen for IE-husdyrbrug, som i den konkrete sag sker, når der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, er der yderligere en række særregler, der træder i kraft.

Det drejer sig om:

- Miljøledelse
- Oplæring af medarbejdere
- Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget
- Beredskabsplan
- Fodringsvilkår

Nedenfor er det kort beskrevet, hvad de enkelte punkter indeholder.

6.5.1 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder følgende betingelser:

- Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- Fastsætte miljømål
- Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål
- Minimum 1 gang årligt evaluerer miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- Minimum 1 gang årligt gennemgår miljøledelsessystemet.

6.5.2 Oplæring af medarbejdere

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- Relevant lovgivning
- Transport og udbringning af husdyrgødning
- Planlægning af aktiviteter
- Beredskabsplanlægning og beredskabsstyring
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr

6.5.3 Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Planen skal som minimum opfylde indeholde følgende punkter for regelmæssige kontrol, reparation og vedligeholdelse:

- Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

6.5.4 Beredskabsplan

IE-husdyrbruget skal udarbejde en beredskabsplan, der som minimum indeholder følgende punkter:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder
- Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip)
- Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip)

6.5.5 Fodringskrav

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU-forordning om foder-tilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

6.5.6 Optimering af produktionsprocesser

IE-husdyrbrug skal optimere produktionsprocesserne i det omfang det er muligt. Der anvendes E-kontrol, så foderforbruget optimeres. Desuden er anvendelsen af den producerede flydende husdyrgødning optimeret via opbevaring af mest mulig gylle i nærheden af de arealer, hvor gyllen skal udbringes samtidig med, at den bedst muligt udbringningsteknik anvendes.

Det vurderes dermed, at der er anvendt optimering af produktionsprocesser i det omfang, det er muligt.

7 HUSDYRBRUGETS INDVIRKNING PÅ KLIMAET OG SÅRBARHED OVERFOR KLIMAÆNDRINGER

7.1 Indvirkning på klimaet

Dyrene producerer som en naturlig del af deres foderomsætning og stofskifte CO₂ og metan.

Hertil kommer der en indirekte udledning af CO₂ grundet energiforbrug til produktionsanlægget, transport og forarbejdning af råvarer.

Vedrørende det ansøgte indvirkning på klimaet, så arbejdes der fortløbende på at minimere drivhusgasemissionen ved bl.a. at have en effektiv produktion. Der anvendes energieffektive løsninger, hvilket er beskrevet i afsnit 6.4.1, hvor der er redegjort for energibesparende foranstaltninger. Desuden arbejdes med at optimere produktionsprocesserne bl.a. ved vedligehold og kontrol af produktionsanlægget (beskrevet i afsnit 6.5.3 og 6.5.6) og der anvendes foderoptimering (beskrevet i afsnit 6.5.5).

Samlet set er alle disse tiltag medvirkende til, at en direkte eller indirekte udledning af drivhusgasser som følge af driften af det konkrete husdyrbrug holdes lavest muligt.

Der findes ingen konkrete anvendelige metoder til at beregne den kvantitative udledning af drivhusgasser fra et konkret husdyrbrug.

Landbrugets udledninger af drivhusgasser varetages nationalt og ikke lokalt af de enkelte kommuner. I takt med at der indføres en CO₂-afgift på nationalt plan vil udledningen af de enkelte husdyrbrug reduceres så de fælles nationale mål opfyldes. Dermed vil de nationale forpligtigelser til reduktion af Danmarks drivhusgasser reguleres den vej.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete husdyrbrug i sig selv ikke vil påvirke de globale klimaændringer direkte, men på nationalt plan vil husdyrbruget på samme vilkår som det øvrige landbrug i Danmark bidrage til en reduktion af udledningen af drivhusgasser.

7.2 Sårbarhed overfor klimaændringer

De væsentligste klimatiske ændringer giver sig til udtryk ved højere temperaturer, kraftigere regnskyl og kraftigere storme.

De klimaforandringer, der er i sigte, sker gradvist og det forventes ikke, at der indenfor de næste 20-30 år vil ske så væsentlige klimatiske ændringer, at det vil påvirke det konkrete

projekt væsentligt. Der er ingen af anlæggets bygninger, der ligger så lavt, at der forventes oversvømmelser som følge af klimatiske ændringer.

Produktionen foregår indenfor og den mekaniske ventilation vil være tilstrækkelig til den begrænsede temperaturstigning, der forventes at være i projektets levetid, som forventes at være ca. 30 år.

På den baggrund vurderes det, at projektet ikke vil være væsentligt sårbart overfor klimaændringer.

8 UHELD OG RISICI

8.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Gylleudslip ved f.eks. lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra gyllebeholder til gyllevogn eller væltet gylletransport.
- Spild af olie og kemikalier/pesticider.
- Strømsvigt i staldanlægget.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Der udføres regelmæssig beholderkontrol på gyllebeholderne.
- Ved strømsvigt er der nødopluk i staldene, og der gives en alarm til mobiltelefon hos den driftsansvarlige.
- Opbevaring af olie sker forsvarligt, og der anvendes kun godkendt olietank.
- Ved uheld med gylle eller olie kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger. Således at gene og risiko for en forurening begrænses mest muligt. Et eventuelt spild af olie opsuges med savsmuld/kattegrus. Ved større spild opdæmmes med halmballer, jord og lignende.

Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

Desuden bliver der udarbejdet en beredskabsplan, når den nye stald tages i brug.

9 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

10 SAMLET VURDERING

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 7. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit E. Miljøkonsekvensrapporter står følgende:

Kravene i pkt. B, E og F, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Nedenfor er der en konklusion for de oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at bliver berørt. Alle de oplysninger, der er relevante for det konkrete projekt, er beskrevet igennem miljøkonsekvensrapportens afsnit ovenfor og konklusionen i forhold til § 4 herunder bilag 1 pkt. B, E og F er gengivet nedenfor.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Skovsbovej 14

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 6 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholdere og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

Endelig vurderes det, at det konkrete husdyrbrug hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en risiko for indvirkning på klimaet. Dels vurderes det, at emissionen med klimagasser som følge af det ansøgte er yderst begrænset i forhold til den totale udledning af klimagasser på nationalt plan og dels vurderes det, at det ansøgte husdyrbrug ikke er sårbart overfor de klimaændringer, der er i vente indenfor en periode på ca. 30 år, hvilket er den estimerede levetid for det konkrete projekt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 8, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 8 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

Sammenfatning af konklusionen (bilag 1 pkt. B, D og F)

For det konkrete husdyrbrug vurderes der ikke at være yderligere oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.

11 KILDER

Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 2225 af 27. november 2021).

Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (LBK nr. 240 af 13. marts 2019).

Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 2256 af 29/12/2020).

Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, december 2006, Skov- og Naturstyrelsen med standardiseret OML-beregning (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller).

<https://langelandkommune.dk/kommunen/nyhedsarkiv/kommuneplan-2021-2033-endeligt-vedtaget>

www.ois.dk

<https://lbst.dk/landbrug/arealer-og-ejendomme/landbrugsloven-og-erhvervelse/landbrugspligt>

<https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen>

12 METODE

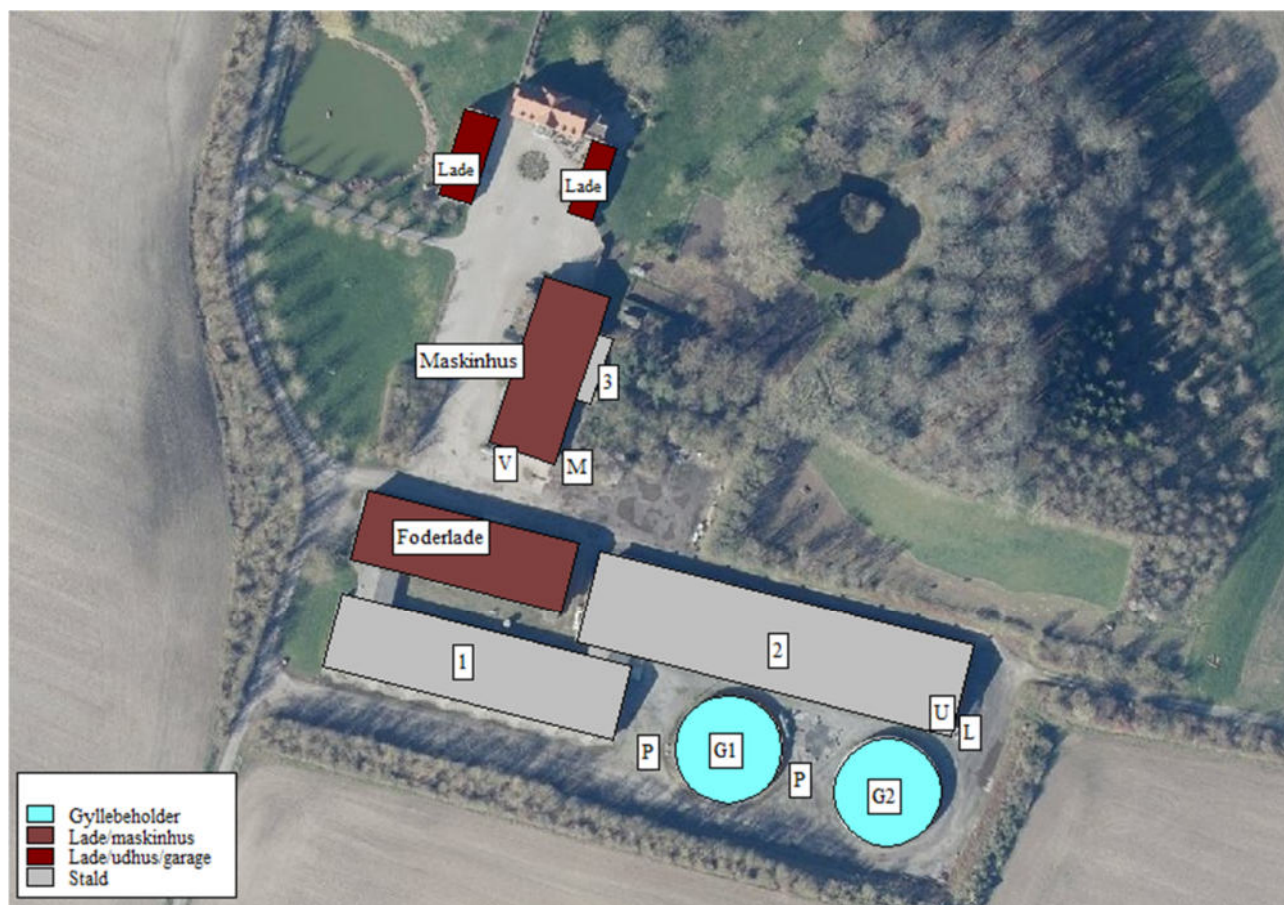
Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i www.Husdyrgodkendelse.dk anvendt.

Forudsætningen for beregningerne af ammoniak- og lugtemission fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug bilag 3.

Beregningen af spredning og afsætning af lugt er beskrevet i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug bilag 3. Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver fra OML-DEP modellen).

Til udarbejdelse af beregning af lugtspredningen fra staldanlægget er der i den konkrete sag anvendt lugtspredningsberegninger med OML-Multi Version 7.00 (DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi Institut for Miljøvidenskab Aarhus Universitet).

BILAG 1 – OVERSIGT OVER ANLÆGGET

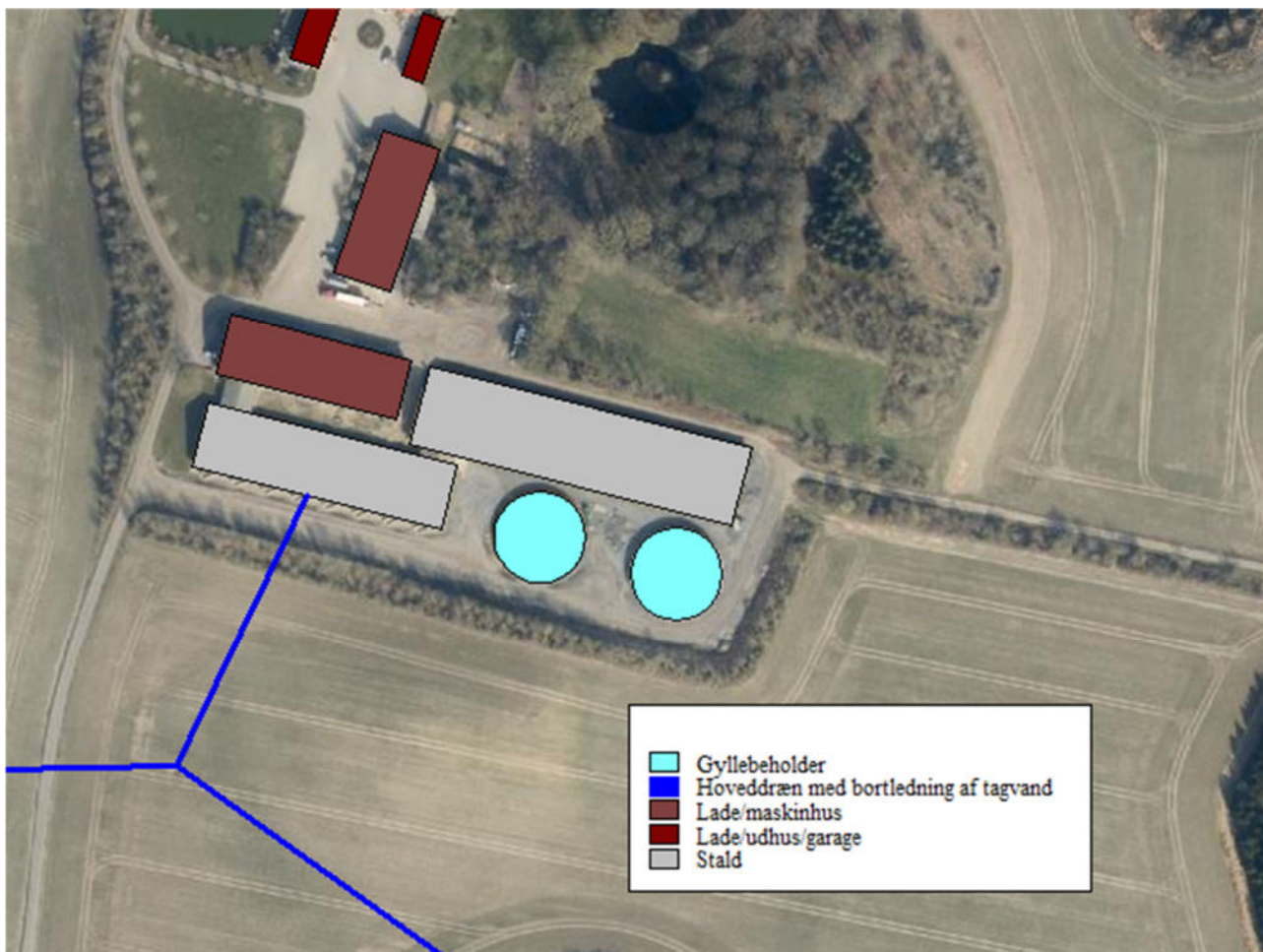

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Svinestald	1.474 m ² (Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
2	Svinestald	2.093 m ² (Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
3	Hestestald	50 m ² (Dyretype: Heste)	Dybstrøelse
G1	Gyllebeholder	806 m ² overfladeareal (3.000 m ³)	Forsuring eller flydelag
G2	Gyllebeholder	786 m ² overfladeareal (5.000 m ³)	Fast overdækning (PVC)
U	Udlevering		
L	Lys		Kun tændt i forbindelse med udlevering af grise i korte perioder
P	Påfyldningssted		Påfyldning af gyllevogn
V	Vaskeplads		Påfyldning og vask af sprøjte
M	Møddingsplads	21 m ²	Afgrænset af mur mod nord og øst

Oversigt over placering af hoveddræn

BILAG 2 PLANTEGNING MED PRODUKTIONSAREALER

Der er vedhæftet plantegninger af de to stalde.

Nedenfor er indretning og beregning af produktionsareal vist for de to stalde.

Tabel B2.A. Oversigt over produktionsareal i stald nr. 1.

	Antal	Staldsystem	Bredde (eks. Krybbe)	Dybde	Netto produktionsareal
Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	128	Del. Spalter (25-49 % fast gulv)	2,40 m	4,80 m	1.474 m ²
Total					1.474 m²

* Produktionsarealer er eksklusiv krybber og gangarealer.

Tabel B2.A. Oversigt over produktionsareal i stald nr. 2.

	Antal	Staldsystem	Bredde (eks. Krybbe)	Dybde	Netto produktionsareal
Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	128	Del. Spalter (25-49 % fast gulv)	2,40 m	4,80 m	1.474 m ²
Total					1.474 m²

* Produktionsarealer er eksklusiv krybber og gangarealer.

BILAG 3– REDEGØRELSE TIL OML-BEREGNING

Indledning

Ansøger har valgt at få lavet beregninger med OML, hvor lugtberegningen efter FMK-modellen erstattes. I bilag 4 er der redegjort for at der er tale om så væsentlige ventilationsforhold, at FMK-modellen kan erstattes af en konkret OML-beregning.

Det er valgt at foretage konkrete OML-beregninger med følgende tiltag, hvilket betyder at ventilationsforholdene er væsentligt ændrede:

- Normalt vil afkastene være placeret symmetrisk i forhold til sektionernes placering i staldene, hvilket ville betyde, at afkastene ved en normal ventilation ville sidde placeret et stykke fra kip. Dermed ville afkastene ved normale ventilationsforhold sidde under kip. Alle afkastene i den nyeste stald sidder tæt ved kip med en afksthøjde på 3 meter over kip. I den ældste stald sidder to tredjedele af afkastene i kip med en afksthøjde på 2,7 meter over kip, mens en tredjedel sidder 3,3 meter under kip.

OML-beregning

Forudsætninger

I tabel 1 nedenfor fremgår forudsætningerne for lugtberegningen.

Tabel B3. Data til OML. Den generelle bygningshøjde for afkast nr. 22 og 23 er sat til 8 meter, hvilket skyldes, at disse to afkast sidder så tæt på den nye stald, at bygningspåvirkningen fra denne stald har en vinkeludstrækning $>90^\circ$. For afkastene 19 og 20 er der foretaget retningsafhængig bygningskorrektur da vinkeludstrækning er $>5^\circ$ og $<90^\circ$.

Stald nr.	Afkast nr.	X-koordinat	Y-koordinat	Ydelse [m ³]	Diameter på afkast [m]	Produktions areal (stipladser)	OU/s pr. afkast	Staldsystem:	Afkast-højde [m]	Kip-højde [m]	Generel bygningshøjde [m]
1	1	613616	6084472	9.450	0,80	1.474 (2.268)	1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	2	613618	6084471	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	3	613615	6084461	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	4	613627	6084469	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	5	613629	6084468	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	6	613626	6084458	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	7	613637	6084466	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	8	613639	6084466	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	9	613636	6084456	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	10	613648	6084464	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	11	613649	6084463	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	12	613646	6084453	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	13	613658	6084461	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	14	613660	6084460	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	15	613657	6084450	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	16	613668	6084458	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	17	613670	6084458	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	18	613668	6084448	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	19	613679	6084456	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	20	613681	6084455	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	7,3
	21	613678	6084445	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	22	613689	6084453	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	8,0
	23	613691	6084452	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	10	7,3	8,0
	24	613688	6084442	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
Total lugtemission fra stald 1							42.744				

2	25	613696	6084483	17.606	1,20	2.093 (3.220)	3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	26	613694	6084479	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	27	613701	6084482	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	28	613700	6084478	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	29	613711	6084479	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	30	613710	6084475	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	31	613723	6084476	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	32	613722	6084472	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	33	613734	6084474	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	34	613732	6084470	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	35	613745	6084471	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	36	613744	6084467	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	37	613757	6084468	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	38	613756	6084463	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	39	613768	6084465	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	40	613766	6084461	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	41	613779	6084462	13.769	1,20		2.596	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	42	613778	6084458	13.769	1,20		2.596	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	43	613790	6084459	6.385	1,20		1.204	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
	44	613789	6084455	6.385	1,20		1.204	Del. spalter (>25 % fast gulv)	11,0	8,0	8,0
Total lugtemission fra stald 2							60.704				

Resultater fra OML-beregning

På bilag A fremgår OML-beregningen i sin helhed. Resultatfilen fremgår nedenfor.

```
Stof 1   Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)
-----
De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)
-----
Retning      125   195   225      Afstand (m)
(grader)
-----
  0           13    11    11
 10           13    12    11
 20           14    12    11
 30           15    12    11
 40           16    13    12
 50           20    14    12
 60           22    15    13
 70           26    17    15
 80           31    19    16
 90           37    21    17
100           34    20    17
110           24    18    15
120           17    15    13
130           14    14    12
140           14    12    11
150           14    11    11
160           15    11    10
170           15    11    14
180           17    12    14
190           17    12    11
200           19    13    12
210           17    13    12
220           19    14    12
230           22    16    14
240           25    17    15
250           29    20    17
260           36    21    17
270           37    22    19
280           30    19    16
290           22    17    15
300           18    15    14
310           16    14    12
320           15    13    11
330           14    12    12
340           14    12    12
350           13    11    11
-----
Maksimum=   37.23 i afstand  125 m og retning 270 grader i 198105 (yyyymm)
```

Tolkning af resultater

Beregningerne er foretaget med den nye OLM-version 7.0, hvor der anvendes 10-årige meteorologiske data fra Aalborg, hvilket betyder, at der skal foretages en skarp tolkning af resultaterne.

Der er vurderet på:

- enkeltbolig/nabobeboelse (Snaremoesevej 24) 195 meter fra lugtcentrum

Byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde/rekreativt område m.m. og samlet bebyggelse ligger i så stor afstand, at lugtgenekriterierne uden videre er opfyldt.

Lugtafsætningen ved nabobeboelse må højst være hhv. 15 OU.

Afstanden til nabobeboelsen er 195 meter.

Som det fremgår af resultatfilen fra OML er lugtafsætningen 11 OU i en afstand af 195 meter fra lugtcentrum i retning 160-170°, som er den retning nabobeboelsen på Snaremoesevej 24 ligger i.

Samlet bebyggelse og byzone ligger i så stor afstand, der ikke er beregnet lugtafsætning på disse områder. Lugtgenekriterierne er uden videre opfyldt (jf. lugtgeneberegning i IT-ansøgningskema nr. 237.287).

Dermed er lugtgenekriterierne for lugtafsætning ved nabobeboelse i landzone opfyldt, samlet bebyggelse og byzone.

Vedlagte bilag

Bilag A: OML-beregning

Bilag B: Placering af afkast

Bilag C: Koordinater til OML

Bilag A – Resultatfil fra OML-ansøgte ventilationsforhold (vedhæftet som selvstændig pdf)

Bilag B – oversigt over afkast ansøgte ventilationsforhold

Bilag C – koordinater til OML-ansøgte ventilationsforhold

Samlet bebyggelse og byzone fremgår ikke af kortet ovenfor, da disse områder ligger i meget stor afstand til staldene på Skovsbovej 14.

BILAG 4– REDEGØRELSE FOR MEGET ÆNDREDE VENTILATIONS-FORHOLD

Indledning

Ved normalventilation er afkastene placeret centralt i forhold til sektionerne i stalden, og dermed sidder afkastene placeret længere nede ad tagfladen. Desuden er afkastene ikke forlænget, hvilket betyder de alle sidder under kip.

OML-beregning

Forudsætninger

I tabel 1 nedenfor fremgår forudsætningerne for lugtberegningen med normale ventilationsforhold.

Tabel B4. Data til OML. Den generelle bygningshøjde for afkast nr. 16 er sat til 8 meter, hvilket skyldes, at dette afkast sidder så tæt på den nye stald, at bygningspåvirkningen fra denne stald har en vinkeludstrækning >90°. For afkastene 19 og 22 er der foretaget retningsafhængig bygningskorrektur da vinkeludstrækning er >5° og <90°.

Stald nr.	Afkast nr.	X-koordinat	Y-koordinat	Ydelse [m ³]	Diameter på afkast [m]	Produktions areal (stipladser)	OU/s pr. afkast	Staldsystem:	Afkast-højde [m]	Kip-højde [m]	Generel bygningshøjde [m]
1	1	613618	6084479	9.450	0,80	1.474 (2.268)	1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	2	613616	6084469	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	3	613615	6084466	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	4	613628	6084476	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	5	613626	6084466	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	6	613625	6084462	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	7	613639	6084473	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	8	613637	6084463	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	9	613636	6084460	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	10	613650	6084471	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	11	613647	6084461	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	12	613646	6084458	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	13	613660	6084468	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	14	613658	6084458	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	15	613657	6084455	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	16	613671	6084465	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	8,0
	17	613668	6084456	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	18	613667	6084452	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	19	613681	6084463	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	20	613679	6084453	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	7,3
	21	613678	6084450	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	7,3
	22	613692	6084460	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	8,0
	23	613689	6084450	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,3	7,3	8,0
	24	613688	6084447	9.450	0,80		1.781	Del. spalter (>25 % fast gulv)	4	7,3	8,0

Total lugtemission fra stald 1						42.744					
2	25	613697	6084490	17.606	1,20	2.093 (3.220)	3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	26	613693	6084476	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	27	613703	6084489	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	28	613699	6084475	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	29	613712	6084487	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	30	613708	6084472	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	31	613724	6084483	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	32	613720	6084469	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	33	613735	6084480	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	34	613731	6084466	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	35	613746	6084478	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	36	613743	6084463	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	37	613758	6084475	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	38	613754	6084460	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	39	613769	6084471	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	40	613765	6084458	17.606	1,20		3.319	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	41	613780	6084469	13.769	1,20		2.596	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
	42	613777	6084454	13.769	1,20		2.596	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0
43	613791	6084466	6.385	1,20	1.204	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0		
44	613787	6084452	6.385	1,20	1.204	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,0	8,0	8,0		
Total lugtemission fra stald 2						60.704					

Resultater fra OML-beregning

På bilag A fremgår OML-beregningen i sin helhed. Resultatfilen fremgår nedenfor.

```
Stof 1   Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)
-----
De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)
-----
Retning  Afstand (m)
(grader) 125   195   225
-----
  0      30    24    22
 10      31    25    23
 20      32    25    23
 30      33    26    23
 40      40    27    24
 50      46    28    25
 60      48    29    25
 70      54    31    27
 80      62    33    28
 90      67    34    29
100      55    33    28
110      49    32    27
120      43    29    26
130      37    31    26
140      34    27    23
150      34    27    24
160      34    26    24
170      34    28    26
180      38    28    26
190      39    27    27
200      42    28    26
210      42    27    24
220      41    29    25
230      44    32    28
240      50    34    29
250      56    35    30
260      66    39    32
270      69    38    33
280      61    36    31
290      53    35    30
300      44    32    28
310      38    29    26
320      34    27    24
330      32    26    23
340      30    24    22
350      30    24    22
-----
Maksimum= 68.75 i afstand 125 m og retning 270 grader i 197906 (yyyymm)
```

Tolkning af resultater

Beregningerne er foretaget med den nye OLM-version 7.0, hvor der anvendes 10-årige meteorologiske data fra Aalborg, hvilket betyder, at der skal foretages en skarp tolkning af resultaterne.

Der er vurderet på:

- enkeltbolig/nabobeboelse (Snaremoesevej 24) 195 meter fra lugtcentrum

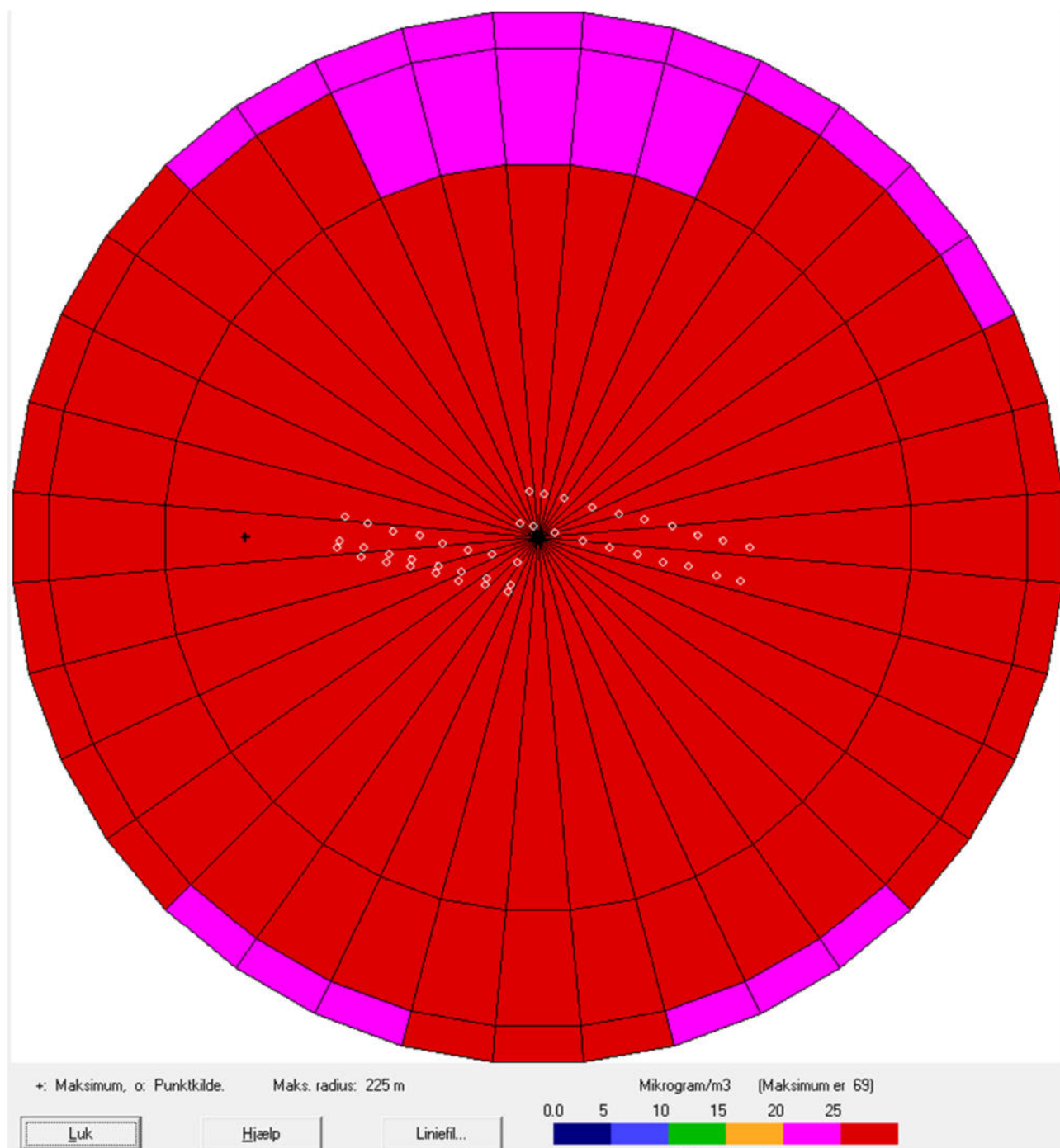
Byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde/rekreativt område m.m. og samlet bebyggelse ligger i så stor afstand, at lugtgenekriterierne uden videre er opfyldt. Lugtafsætningen ved nabobeboelse må højst være hhv. 15 OU.

Afstanden til nabobeboelsen er 195 meter.

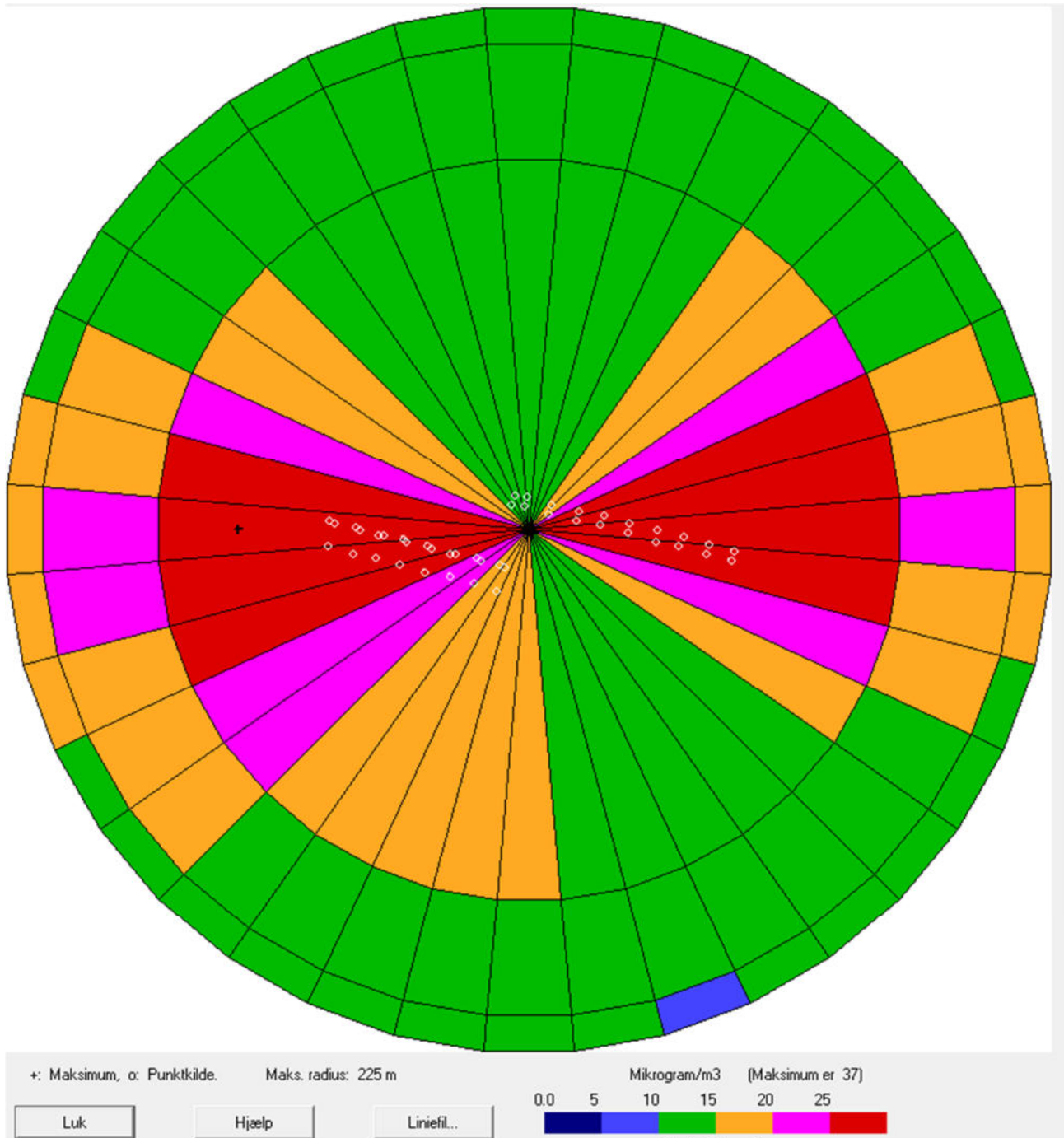
Som det fremgår af resultatfilen fra OML er lugtafsætningen 26-28 OU i en afstand af 195 meter fra lugtcentrum i retning 160-170°, som er den retning nabobeboelsen på Snaremoesevej 24 ligger i.

Sammenstilling af OML-beregninger

Nedenfor er der vist en grafisk fremstilling af lugtudbredelsen fra staldanlægget ved normale ventilationsforhold og ved meget ændrede ventilationsforhold.

Figur B4a. Lugtspredning i lokalområdet ved normalventilation.

Figur B4b. Lugtspredning i lokalområdet ved ansøgt væsentligt ændrede ventilationsforhold.

Konklusion grafisk fremstilling af normal vs. ændret ventilation

Som det fremgår af figur B4a og B4b er der en meget ændret lugtspredning fra staldanlægget som følge af de ændrede ventilationsforhold.

Lugtspredningen i lokalområdet reduceres væsentligt i alle retninger.

Konklusion af resultatfil for lugtafsætning normal vs. ændret ventilation

Som det fremgår af resultatfilerne på side 43 i bilag 3 og side 50 i bilag 4 falder lugtafsætningen ved de nærmeste nabobeboelser med ca. 60 % som følge af de meget ændrede ventilationsforhold.

Konklusion vedrørende FMK-modellen og ændret ventilation

Beregningen efter FMK-modellen viser, at lugtgeneafstanden er 219 meter (jf. tabel 4b i afsnit 5.1 på side 15).

Den beregnede lugtgeneafstand med den ansøgte meget ændrede ventilation er 125 meter, hvilket er ca. 43 % kortere end den beregnede lugtgeneafstand med FMK-modellen.

Samlet konklusion normalventilation vs. ansøgt ændret ventilation

Det vurderes, at der er tale om meget ændrede ventilationsforhold, da:

- lugtspredningen i lokalområdet ændres væsentligt
- den beregnede lugtafsætning ved de nærmeste nabobeboelser reduceres med ca. 60 %
- lugtgeneafstanden i forhold til FMK reduceres med ca. 43 %

Vedlagte bilag

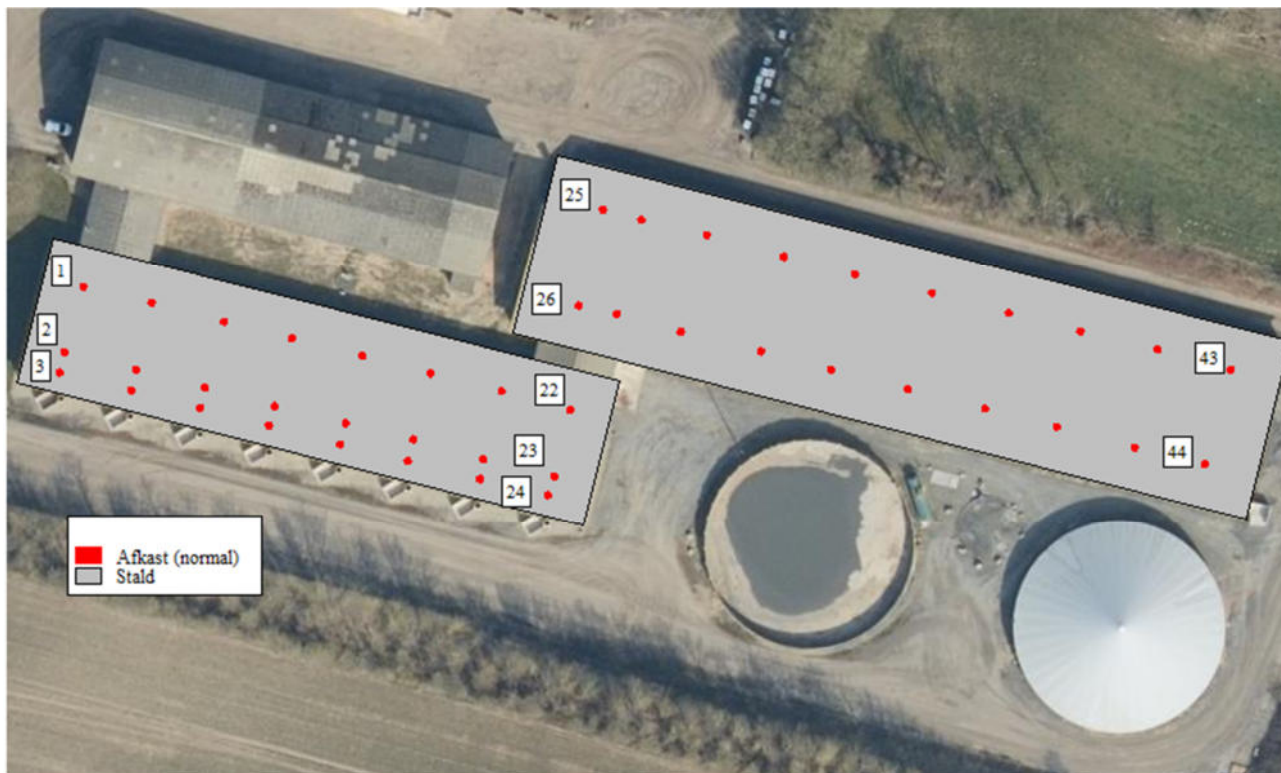
Bilag A: OML-beregning-normalventilation

Bilag B: Placering af afkast-normalventilation

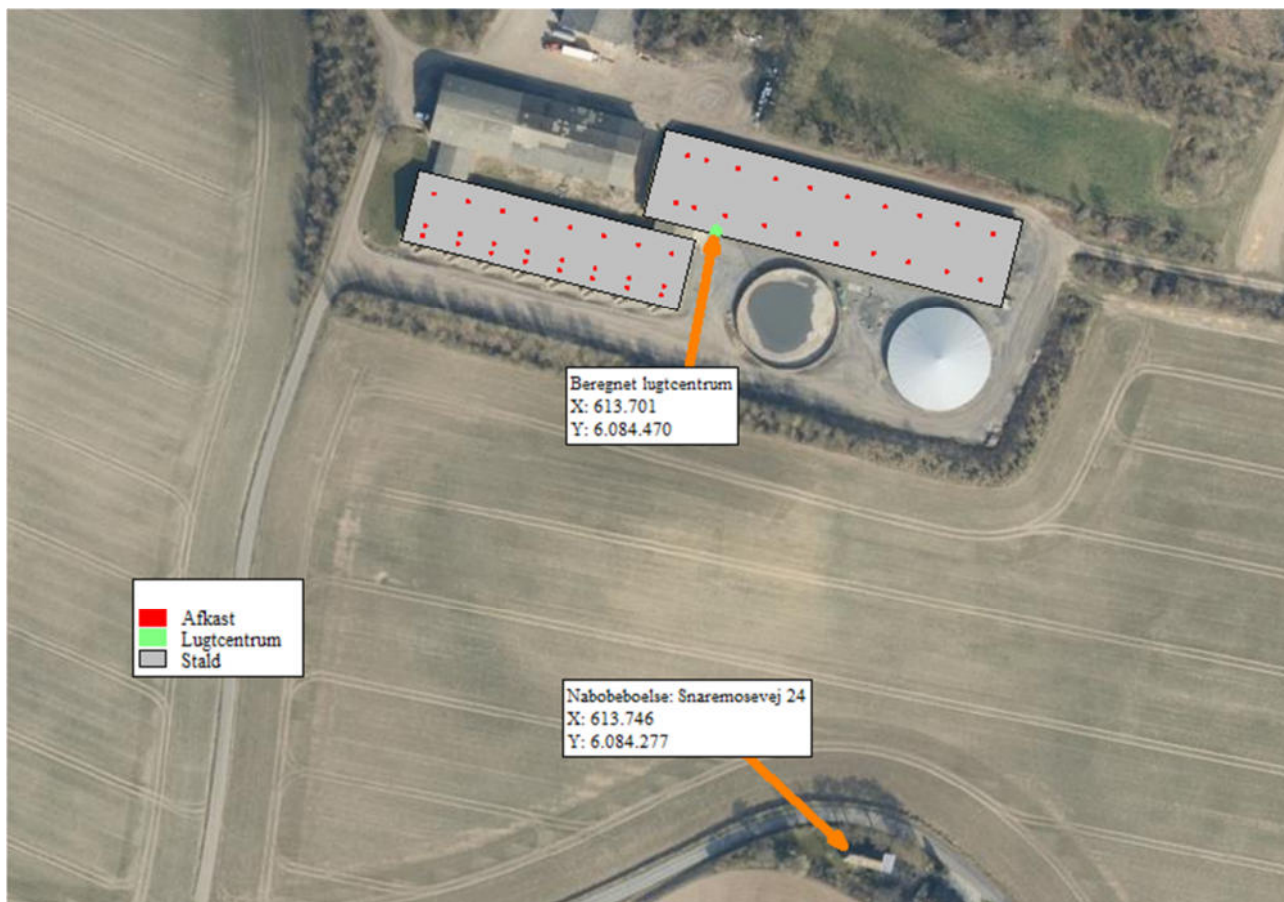
Bilag C: Koordinater til OML-normalventilation

Bilag A – Resultatfil fra OML (vedhæftet som selvstændig pdf-fil) normalventilation

Bilag B – oversigt over afkast-normalventilation

Bilag C – koordinater til OML-normalventilation

Samlet bebyggelse og byzone fremgår ikke af kortet ovenfor, da disse områder ligger i meget stor afstand til staldene på Skovsbovej 14.